

Hírek

Érdekességek a meteorológia világából, jeles napok, megemlékezések belföldről és külföldről

Víz Világnapja

2023.03.22. ■ Minden évben március 22-én rendezvények sorával hívják fel a figyelmet a tiszta víz fontosságára és az édesvízkészletek veszélyeztettségére. A világnapot az ENSZ közgyűlése kezdeményezte 1992-ben, a Rio de Janeiróban tartott nemzetközi Környezet és Fejlődés konferencián, melyet követő évben meg is tartották az első világnapot. Az idei világnap jelmondatata: VÁLTOZTASS MOST!

2023-ban a Víz Világnap arra hívta fel a figyelmet, hogy a vizeinket és a környezetünket fenyegető válság megoldása a hathatós lépések felgyorsításában rejlik. Mivel a víz fontos eleme az életnek és fontos része a mindennapi életünknek, mindenkinek van tennivalója ebben a kritikus időszakban. A mi felelősségünk, hogy a mindennapi vízhasználati szokásaink megváltoztatásával takarékosan bánjunk a vízzel.

Április 1-én indul a tavi viharjelzés

2023.04.01. ■ Április 1-én veszi kezdetét a tavi viharjelzési szezon, amely október 31-ig tart. A tavi viharjelzéseket az Országos Meteorológiai Szolgálat Siófoki Viharjelző Observatóriuma adja ki. Az observatórium munkatársai a nap 24 órájában figyelemmel kísérik a tavak aktuális és várható időjárását, szükség esetén pedig viharjelzést adnak ki. A viharjelzések tóparti megjelenítését a Balaton körül harminchat stabil fényjelző viharjelző, valamint a kiemelt strandokon tizenöt mobil tájékoztató fényjelző biztosítja. Ezen kívül a tó közepén négy viharjelző lámpa figyelmeztet a veszélyes időjárási jelenségekre. A balatonhoz hasonló fényjelző lámpák működnek a Velencei- és a Tisza-tavon, valamint a Fertő tónál is. A viharjelzés aktuális állapotáról és a pillanatnyi mérési adatokról a www.met.hu/idojaras/tavaink oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők, ahol folyamatosan frissülő tavi prognózisaink is megtalálhatók.

A viharjelzés az OMSZ speciális feladatai közé tartozik, közvetlenül az életvédelmet szolgálja. Az elsőfokú viharjelzés erős (40–60 km/h közötti) széllelésre, a másodfokú viharjelzés viharos (60 km/h-t meghaladó) széllelésre figyelmeztet. Elsőfok esetén percenként negyvenötször, míg másodfokú viharjelzés esetén percenként kilencvenszer villannak fel a viharjelző lámpák. A viharjelzést az OMSZ korszerű infrastruktúrája segíti: automata meteorológiai állomáshálózat, meteorológiai műholdak, radarok és villámmérőek támogatják a veszélyjelző munkát. A Siófoki Viharjelző Observatóriumban is egy olyan nagy teljesítményű számítógép működik, amely alkalmas a légköri folyamatokat leíró számítógépes modellek futtatására, lehetővé téve az összetett tavi időjárás pontosabb előrejelzését.

Mindenkinek saját érdeke, hogy figyelje a viharjelzéseket és tartsa be a vonatkozó szabályokat!

A jégkarmérséklő rendszer ismét aktív

2023.04.15. ■ A jégkarmérséklő rendszert az Országos Meteorológia Szolgálat előrejelzései alapján a Nemzeti Agrárkamara működteti. Az OMSZ szakemberei több modell eredményeire támaszkodva döntik el, hogy egy adott területre milyen riasztás kerül kiadásra. Az országos lefedettséget nyújtó, összesen 986 darab (219 automata és 767 manuális) talajgenerátorból álló jégkarmérséklő

rendszer 2018-ban kezdte meg működését. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által működtetett rendszer finanszírozása az Agrárminisztérium közreműködésével az „agrárkár-enyhítési rendszer” alapján valósul meg. 2022-ben immár az ötödik üzemelési évet zárta, működtetéséhez az Agrárminisztérium a Kárenyhítési Alapból évi legfeljebb 1,5 milliárd forintot biztosított.

A 2022-es védekezési szezonban 99 napon, összesen 212 091 üzemórára kellett használni a talajgenerátorokat. A NAK elemzése szerint a rendszer minden évben több tízmilliárd forint kárt előz meg a mezőgazdaságban, de a lakossági, ipari, állami létesítményeket, ingatlanokat és ingóságokat is védi. A jégkármentéklő rendszer működését szakmailag az OMSZ támogatja a szakemberek által kiadott riasztásokkal. A generátorokat 2022-ben főleg

a Dunántúlon kellett bekapcsolni, az esetenkénti heves zivatarok miatt. A 2022-es évben – a szinte egész Európát sújtó aszály miatt – július-augusztusban sokkal kevesebbszer kellett használni a rendszert. Szeptemberben viszont a megszokottnál jóval nagyobb mennyiségű csapadék hullott, és zivataros időszakok is többször elfőrdultak, így 14 napon kellett bekapcsolni a generátorokat, melyek összességében 35 009 üzemórán át működtek.

Föld napja

2023.04.22. ■ Föld napja alkalmából tervezett rendezvényekkel hívják fel a figyelmet világszerte a Föld természeti környezetének megóvására. Az eseményeket világszerte az Earth Day Network koordinálja, így ezt a napot ma már 175 országban tartják meg. Magyarországon 1990 óta rendezik meg a Föld napjához kapcsolódó rendezvényeket. Az ötletet John McConnell vetette fel 1969-ben egy UNESCO konferencián, San Franciscóban. A Föld napját első ízben 1970. március 21-én tartották, a következő jelentős esemény a Föld Napja Nemzetközi Hírközpont megalakulása volt 1989-ben Kaliforniában. Ettől kezdve rendszeresen küldtek hírleveleket a világ minden országába, hogy buzdítsák az embereket olyan események megrendezésére, mellyel méltó módon ünnepelehetjük az egész világon a Föld Napját április 22-én.

„Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?” – így hangzik a Föld napja mozgalom egyik jelmondata. 1990 óta Magyarországon évről-évre egyre többen érzik úgy, hogy legalább ezen a napon tesznek valamit ennek érdekében: fát ültetnek, rajzpályázatot hirdetnek, környezeti vetélkedőt, patak- és falutakarítást szerveznek, valamelyik zöldszervezethez csatlakoznak, vagy saját szervezetet alapítanak. A Föld Napja mozgalom legnagyobb sikere, hogy helyi igény szerint, helyi kezdeményezésre programok szerveződnek a Föld megmentésére, és ma már nem csak a Föld napján.

EMLÉKEZÜNK

Fájdalommal tudatjuk, hogy egykori munkatársunk, Szeleczy Margit 2023. március 26-án, életének 88. évében örökre elaludt.

Nyugodjék békében!

Szeleczy Margit

1976. január 1-én asszisztensként, illetve technikus-előadóként kezdett dolgozni a XVIII. kerületi OMSZ Központi Előrejelző Intézet (KEI) Agrometeorológiai Előrejelző Osztályán. Az osztály, melynek 20 éven át volt – egészen 1995. júniusi nyugdíjba vonulásáig – hűséges tagja, 1984. január 1-jén költözött a II. kerületi Központi Meteorológiai Intézetbe (KMI), még mint az Agrometeorológiai Főosztály egyik részlege. Erőteljes létszámleépítés következtében 1991-

ben a főosztályból Agrometeorológiai Osztály lett, majd 1993. január 1-től Éghajlati és Agrometeorológiai Önálló Osztállyá alakult, jelezve az agrometeorológiai tevékenység súlyának csökkenését.

Feladatait mindig precízen és gyorsan elvégezte. Mindenkivel kedves volt, mindig lehetett rá számítani. Egyre több feladatot bíztak rá; többek között részt vett a mezőgazdasági üzemek részére az 1980-as évek közepén indított Agrometeorológiai Információs Programban, a tíz naponta megjelenő "Meteorológiai Tájékoztató a Mezőgazdaság és Vízgazdálkodás Részére" című "LILA" kiadvány készítésében, valamint a Megyei Növényvédő Állomásokra alapozott országos fenológiai mérőhálózat (1983-1992) adatainak kezelésében. Munkájának eredményeit még ma is őrzik a szépen rendszerezett fenológiai dokumentumok, agrometeorológiai kiadványok.

FILMAJÁNLÓ

A tölgy - Az erdő szíve- Le chêne

Francia természetfilm, 80 perc, 2022 őszén mutatták be a magyar mozik.

Rendező: Laurent Charbonnier, Michel Seydoux

A forgatókönyvet írták: Laurent Charbonnier, Michel Fessler és Michel Seydoux.

Szinte a lehetetlennel próbálkozik az, aki a mai felgyorsult, akciófilmekre éhes világban egy természetfilmmel kísérel meg a nézőket a moziba vonzani. A Tölgy című 80 perces film olyan témát dolgoz fel, ami érdekelheti a természetet szerető és természetjáró embereket. Nemes egyszerűséggel egy tölgyfa mindennapjait követ nyomon egy éven keresztül a francia természetfilm. Álljon itt kedvcsinálónak egy rövid ismertető.

A tölgyfák az európai kultúrában már több ezer éve jelentős szerepet játszanak. Méltóságteljes megjelenése, barázdált kérge, jellegzetes levele és lombkoronája miatt hazánkban is különleges helyet tölt be a természetet szeretők szívében. Több nép az istenek fájaként is tiszteli. Talán nem is tudják

az emberek, hogy a tölgyek mennyi állatnak biztosítanak élőhelyet. Vastag törzse és hatalmas lombkoronája életteret nyújt a mókusoknak, madaraknak és bogaraknak. Mélyre lenyúló gyökereinél pedig egerek és gombák húzzák meg magukat. Termése élelmet biztosít az arra járó vaddisznóknak, sünöknek és rókáknak, a körülötte lévő avar pedig puha fekvőhelyet ad. A fa számos állatnak a túlélést jelenti, lombja védelmet nyújt a gyorsan változó időjárás és a ragadozók elől. A természetfilm betekintést nyújt egy tölgyfa mindennapjaiba, melyben testközelből ismerjük meg azt a színes élővilágot, ami a kíváncsi szemek elől rejtve marad. A film több évszakon át követi a magányos óriás életét, izgalmasan bemutatta e természeti csodát.

A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG HÍREI

Kövesi-Lázár Krisztina: MMT kocsmakvíz élménybeszámoló

2023.02.23. ■ 2023. február 23-án délután már mind fészkelődve ültünk a munkahelyünkön, hiszen készültünk az esti kocsmakvízre. Bevetettünk mindent, amit csak tudtunk: dupla kávé; fekvőtámasz; az MMT alapszabályzatának tanulmányozása; egyetemi jegyzetek; siránkozás, hogy utolsók leszünk; biztatás, hogy legalább jót nevetünk...

A helyszínre érkezve sok barát és rég nem látott ismerős viszonzta mosolyunkat. Látszólag teljesen belaktuk a helyet. Belépéskor pizzát és sör kupont kaptak a tagtársak. A kvíz két fő részből állt, hiszen nem fértünk el mind egy teremben. Volt egy online és egy papír alapú forduló. Az online kvíz villámkérdésekből állt, amit az időfaktor szerepe tett különösen élvezetessé. (Note to self: kivetítve 0,01 másodperccel

hamarabb látszódtak a kérdések, mint telefonon!) A papír alapú fondorlatos találós kérdések pedig inkább lassan, de annál nagyobbat koppanva estek le. Természetesen mindenki szívesen vette volna, ha a saját szakterülete nagyobb százalékban van reprezentálva, de a sokoldalú, szerteágazó kérdések során a csapat minden tagja talált alkalmat arra, hogy magához ragadja a választást. Az eredményhirdetést követően elégedetten fogyasztottuk a csokivalogatás nyerevényünket és a hely adta folyékony örömeket.

Nagyon jó kezdeményezés volt a meteorológiai közösség felpozícionálására, amiből tanulni is lehetett. Köszönjük a szervezést! Nem véletlen az „I. kocsmakvíz” megnevezés, hiszen várjuk a további alkalmakat!

Márciusi konvekció mammákkal

Fodor Szabolcs, Ruzsa (Csongrád-Csanád vármegye), 2023. március 28.

Melléknep és Cirrocumulus

*Miskolczi Panny Timi, Léggöroptika Facebook csoport,
Salgótarján, 2023. március 18.*

Görgőfelhővel érkező zivatar a lemenő Nap háttérvilágításával
Szilvási Norbert, METÉSZ, Nyírkársz, 2023. március 25.

ÁPRILIS 1-TŐL VIHARJELZÉS A TAVAINKON

KÖVESSE A VIHARJELZÉST

A WWW.MET.HU/IDOJARAS/TAVAINK OLDALON.

TÖLTSE BIZTONSÁGOSAN IDEJÉT A BALATONON,
A VELENCEI-TAVON ÉS A TISZA-TAVON!

Magyar Meteorológiai Társaság

A Társaság várja tagjai közé mindazokat, akik érdeklődnek a meteorológia iránt, részt kívánnak venni a Társaság rendezvényein, szívesen bekapcsolódnának tevékenységébe.

www.mettars.hu

Kérjük ajánlja fel személyi jövedelemadója 1%-át a Magyar Meteorológiai Társaság részére (Adószám: 19815826-1-41)!

METEOROLÓGIAI INFORMÁCIÓK ÉS ÉRDEKESSÉGEK

ELŐREJELZÉS

AKTUÁLIS, MÉRT ADATOK

ÉGHAJLAT

VESZÉLYJELZÉS, RIASZTÁS

LÉGSZENNYEZETTSÉG